

ben és hatékonyságában. Nem ismervén a budapesti realitásokat, továbbra is a központi vezetők útmutatásait követték, „akiknek olyan jó kapcsolataik vannak a magyar és német hatóságokkal, s akik a múltban olyan hatékonyan működtek”. A központi vezetők tehetetlenségük csapdájában, a németek „ígéreteitől” megbabonázva tevékenykedtek, s attól a reménytől vezetettve, hogy megvásárolhatják a náciakat, vagy halogató taktikával időt nyerhetnek.

Az Eichmannhoz intézett beadvány szövege a következő:

Hivatkozással Krumej Obersturmbannführer úrral e hó 2-án lefolytatott személyes tárgyalásra, felhívása folytán ezúton is előterjesztjük azt a sürgős kérésünket, hogy az ország északkeleti és déli részein a zsidóság számára kiutalt terepekre a Központi Zsidó Tanács megbízottakat küldhessen ki. Kérésünket arra alapítjuk, hogy a koncentrációs központok legnagyobb részéről súlyos panaszok érkeztek hozzánk az elhelyezésre, ellátásra és az egészségügyi gondozásra vonatkozóan. A kiküldött megbízottaknak az lenne a feladata, hogy a helyi hatóságok hozzájárulásával és a helyi zsidóság közreműködése mellett, a mutatkozó súlyos hiányokat megállapítsa, s a budapesti Központi Tanácsnak megfelelő javaslatokat terjesszen elő. Kérjük, hogy az eredményes eljárás végett a kiküldötteknek utazási, mozgási és a helyi hatósággal, valamint az ottani zsidósággal érintkezési szabadságot biztosítson.

A beadvány ezután sorra veszi a különböző gettóknak uralkodó körülményeket:

1. *Nyíregyháza.* Az ottani gettóba 4120 helybeli és 6600 környéki személyt hoztak, összesen 10 759 embert. Ezeket 123 házban helyezték el, amelyeknek területe – a konyhákat és az előszobákat is beleszámítva – 9165 m². Ilyen körülmények között egy személyre 1 m² sem esik. Ehhez járul még, hogy a szóban forgó területen sem vízvezeték, sem kanalizáció nincs, ami egészségügyi szempontból veszélyes. Az általános rendelkezések szerint a koncentrált személyek 14 napra való ételmiszert hozhattak magukkal, de a zsidóknak a falvakból való eltávolítása oly gyorsasággal történt, hogy ennyi ételmiszer összeszedése nem volt lehetséges. A nyíregyházi zsidóság ezért az ételmiszertől kifogyott, és a helybeli Zsidó Tanács a gettó ellátásáról nem tudott gondoskodni.

2. *Kisvárdá.* Itt főleg a környéki zsidóság elhelyezése és ellátása nehéz. Ezeket a zsidó templom udvarába terelték össze. Ételmiszertük kifogyott, és az egészségügyi helyzet is kétségbeesítő.

3. *Ungvár.* Az ide koncentrált zsidóság túlnyomó része fedél nélkül van.

4. *Kassa.* A zsidókat az ottani téglagyár szárítóhelyiségeibe terelték, amelyeknek nincsenek oldalfalai, és az így ott lévő emberek helyzete, akiknek száma 11 500-at tesz ki, kétségbeesítő. Nincs elegendő ételmiszertük, és a felállított népkonyha működni nem tud. Vízvezeték nincs a területen.

5. *Munkács.* Az ott összegyűjtött zsidóság száma 18 000-et tesz ki, akiket a téglagyárban helyeztek el, de egy részük nem fért be, és azok a szabad ég alatt vannak.